13 травня цього року в літературно-меморіальному музеї Юліуша Словацького вкотре відбулося літературно-мистецьке «Свято роялю», яке традиційно проводиться в честь дня народження Марії Данілєвіч-Зелінської – відомої польської письменниці і науковця, дарувальниці музичного інструменту. Цьогорічна імпреза була присвячена також міжнародному Дню Європи та 60-річчю від дня заснування Тернопільського музичного училища ім. Соломії Крушельницької, у творчій співпраці із яким і відбувалась.

У музейному салоні Саломеї зібралась численна аудиторія: працівники культури та освіти, студентська молодь, творча інтелігенція, представники Товариства польської культури ім. Юліуша Словацького.

«Іменинник» свята – чорний класичний рояль «Калісія» – не просто оригінальний елемент експозиції, що відтворює епоху Романтизму, а й справжня окраса нашого закладу, що сприймається колективом майже як член музейної родини. Він живе цікавим активним життям: звучить під час концертів, презентацій, літературних читань, декламаційних конкурсів, конференцій, інших наукових і мистецьких заходів. Доля роялю, який називаємо даром серця Марії Данілєвіч (був закуплений за її заповітом), тісно переплетена з долею його дарувальниці.

У великому серці цієї неординарної жінки вміщалось багато любові: до батьківщини, справи, яку робила, людей і оточуючого світу, а також – до Кременця і постаті Юліуша Словацького. Саме це почуття і наукове зацікавлення привели п. Марію, тоді співробітника Національної бібліотеки у Варшаві, в довоєнний Кременець досліджувати історію славнозвісного Кременецького ліцею та збирати експонати для виставки «Словацький на тлі епохи» (1939р.). Відлуння цієї виставки, присвяченої пам’яті поета,

відчутне донині: деякі оригінальні експонати і тепер зберігаються у нашому музеї. Ще тоді, в 30-ті роки, письменниця мріяла про створення музею великого польського романтика у Кременці, в родинній садибі його батьків. І тільки у 1999 році Марія Данілєвіч дізналась про можливість реалізації цієї мрії із розповіді Тамари Сеніної (тоді завідуючої відділом Юліуша Словацького Кременецького краєзнавчого музею, нині – директора обласного літературно-меморіального музею поета), яка з візитом приїхала до неї в Португалію, у містечко Феййо (тут письменниця провела останні роки свого життя). Саме тоді розпочалися офіційні перемовини на всіх рівнях влади щодо створення музею. І, мабуть, саме тоді народилась в її серці (впевнена, саме в серці, а не в мозку!) думка заповісти майбутньому закладу, тоді ще ненародженому, певну суму грошей для його подальшого розвитку. На жаль, Марія Данілєвіч не змогла бути присутньою на урочистому відкритті музею Юліуша Словацького, не змогла пройтися його ошатними залами, не виступала на наукових конференціях… Проте, вона, без сумніву, причетна до його діяльності. Рояль «Калісія» – це те, що робить ім'я Марії Данілєвіч-Зелінської відомим і близьким також і серед численних українських відвідувачів – шанувальників творчості видатного польського романтика та тих, хто тільки знайомиться з його літературним спадком. Померла п. Марія 22 травня 2003 року, не доживши 7 днів до свого 96-річчя. На той момент до урочистого відкриття нашого музею на міжнародному рівні залишалося більше року (відбулось 20 вересня 2004 р.). Цілком зрозуміло, що заповіт був складений набагато раніше. І в ньому – спеціально обумовлений дар, призначений конкретно визначеному спадкоємцю – музею Юліуша Словацького в Кременці (на момент складання заповіту ще неіснуючому). Тому так сильно і зворушує нас, музейників, цей душевний порив відомої письменниці. Адже пані Марія не просто мріяла про створення музею Пророка польського народу в місті його народження, а й була переконана в цьому. А ще – прагнула, щоб він був наповнений творчою атмосферою, романтичним настроєм, високими почуттями. І дар її серця живе нині в цьому домі, бринить мелодіями приязні та взаєморозуміння, продовжуючи найкращі традиції елітного салону пані Саломеї і розвиваючи їх.

Найкращим свідченням цього стало традиційне щорічне «Свято роялю», яке черговий раз відбулося у музейному залі завдяки активній співпраці із викладацько-студентським колективом Тернопільського музичного училища ім. Соломії Крушельницької. На запрошення дирекції музею Юліуша Словацького до Кременця завітали студенти відділу «Спів», їхні наставники, акомпаніатори.

Із привітальним словом до гостей звернулась директор музею Тамара Сеніна, яка розповіла про трьох жінок, причетних до свята: СаломеюСловацьку, Соломію Крушельницьку, Марію Данілєвіч. Головний зберігач фондів Оксана Зуб розповіла присутнім про історію музейного роялю «Калісія». Згодом всі переглянули короткий фільм "Solo - mea" зі збірки "Українські оперні співаки XIX-XX ст.", що розповів глядачам про долю і

шліфування таланту
славетної землячки Соломії Крушельницької. А тоді – салон наповнився класичними мелодіями вітчизняних та зарубіжних композиторів: Платона Майбороди, Миколи Лисенка, Семена Гулака-Артемовського, Анатолія Кос-Анатольського, Йогана Себастьяна Баха, Вінченцо Белліні, Ріхарда Штрауса, Джузеппе Верді, Гаетано Доніцетті. Молоді вокалісти виконували арії з відомих світових опер та оперет українською, російською, німецькою, італійською мовами, а також українські народні та сучасні пісні. Звучали вокальні соло та дуети. Відрадно відмітити, що серед студентів музичного училища – учасників свята – було чимало лауреатів престижних конкурсів: міжнародного – імені Квітки Цісик, всеукраїнських: української народної пісні ім. С. Крушельницької, українського солоспіву ім. В. Заремби, вокалістів ім. О. Петрусенко. Надзвичайно позитивна та доброзичлива атмосфера панувала у глядацькій залі, вдячні оплески та захоплені вигуки «Браво!» були нагородою молодим виконавцям. На завершення вечора директор музею подякувала учасникам імпрези за активну творчу співпрацю, побажала натхнення, успіхів, добра і миру, вручила представникам подяки та квіти.

Головний зберігач фондів музею Оксана Зуб

{joomplucat:197 limit=39|columns=3}